

τὸν Φίλιππον εἶτε πρὸς τοὺς στρατηγούς τοῦ Φιλίππου ἀγωνισθέντες, ἀλλ' ἐνῶ ἡ νίκη αὕτη, οἰαδήποτε ἦτο, ἔπρεπε νὰ προκαλέσῃ νέας ἀποστολάς ἐπικουριῶν, ἵνα, εἰ δυνατόν, συμπληρωθῇ ἡ τοῦ ἀντιπάλου αὐτῶν ἡττα, οἱ Ἀθηναῖοι ἐξ ἐναντίας νομίσαντες ὅτι κατέλυσαν ἤδη τὸ τοῦ Φιλίππου κράτος ἐθεώρησαν περιττὸν νὰ ἀναλάβωσι νέους ἀγῶνας καθ' ὅλον τὸ ὑπόλοιπον ἔτος 350, κατὰ δὲ τὸ ἀκόλουθον, 349, εἶδομεν αἰφνης ἀποστατήσασαν τὴν Εὐβοίαν, τὴν ὁποίαν ἀποσπᾶσαντες ἀπὸ τῶν Θηβαίων τῷ 358 εἶχον κατατάξει ἔκτοτε εἰς τὸν κατάλογον τῶν συμμάχων αὐτῶν.

Ἡ ἀποστασία αὕτη τῆς Εὐβοίας λέγεται ὑποκινήθεισα ὑπὸ τοῦ Φιλίππου· καὶ τὸ πρῶγμα δὲν εἶναι ἀπίθανον, ἂν καὶ πρὶν ὑπάρξῃ Φίλιππος εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, πολλοὶ πολλάκις σύμμαχοι τῶν Ἀθηναίων οἰκοθεν ἀπ' αὐτῶν ἀπέστησαν. Ἀφορμὴν δὲ εἰς τὸ δεινὸν τοῦτο ἔδωκαν ἔριδες τινες αἱ ὁποῖαι ἐξερράγησαν τῷ 349 ἐν Ἐρετρίᾳ, καὶ πρὸς περιστολὴν τῶν ὁποίων οἱ Ἀθηναῖοι ἠναγκάσθησαν νὰ πέμψωσιν αὐτόθι τὸν Φωκίωνα μετὰ τινων ὀπλιτῶν· ἀλλ' ἡ δύναμις αὕτη ἦτο μικρά, οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων πολέμιο πολυάριθμοι, διὸ ὁ Φωκίων ὑπέστη τὸν ἔσχατον τῶν κινδύνων, οὐδὲ κατίσχυσεν ἐπὶ τέλους εἰμὴ διὰ τὴν ἀτρόμητον αὐτοῦ ἀνδρείαν καὶ τὴν ἔξοχον στρατιωτικὴν σύνεσιν. Ἀνακαλεῖται ὁμως ἔπειτα ὁ Φωκίων καὶ πέμπεται ἀντ' αὐτοῦ στρατηγὸς ἕτερος, ὀνόματι Μολοσσός, ὅστις ἀθλίως διεξαγαγὼν τὸν πόλεμον πρὸς τοῖς ἄλλοις ἡμιμαλωτεύθη, αἱ δὲ ἐχθροπραξίαι ἐξηκολούθησαν ἀκριτοὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη. Τὸ θλιβερώτερον τοῦ περι οὗ ὁ λόγος πολέμου εἶναι ὅτι ὁ Δημοσθένης ἐγκατέλιπεν ἐπ' αὐτοῦ, καθὰ λέγεται, δις τὴν τάξιν· τὸ μὲν πρῶτον ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὤφειλε νὰ παρευρεθῇ εἰς Ἀθήνας κατὰ τὴν πανίγγυριν τῶν Διονυσίων ὡς ἀρχηγὸς τῆς ἰδίας αὐτοῦ φυλῆς Πανδιονίδος, τὸ δὲ δεύτερον, διότι ἐκληρώθη περὶ τὰ μέσα τοῦ 349 εἰς τῶν πεντακοσίων βουλευτῶν. Καὶ ἦσαν μὲν οἱ λόγοι οὗτοι πιθανῶς ἀποχρῶντες ἵνα κατὰ τὸ γράμμα τοῦ νόμου ἀπαλλάξωσιν αὐτὸν τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἐκήρυττε τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, καὶ εὐλόγως, ὡς τὸν ἀσφαλέστατον τρόπον τῆς σωτηρίας τῆς πόλεως ἰδύνατο, ἂν δὲν ἀπατώμεθα, νὰ ἀποδείξῃ ἐμπράκτως ὅτι ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ στρατιωτικοῦ καθήκοντος εἶναι καθυπερτέρα πάσης ἄλλης. Ὅπως δὲ βέβαιον εἶναι ὅτι εἰς τὴν πρώτην ἐκ τῶν δύο προεκτεθεισῶν περιστάσεων ὁ Δημοσθένης κατηγορήθη ἐπὶ λιποταξίᾳ, ἐνῶ ὁ Αἰσχίνης, ὁ τοσάκις κατηγορηθεὶς ἐπὶ προδοσίᾳ, ἠγωνίσθη ὡς ὀπλίτης παρὰ τῷ Φωκίῳ τσοῦτον λαμπρῶς ὥστε ὁ στρατηγός, βραβεύων τὴν γενναϊότητα τοῦ ἀνδρός, ἐξαπέστειλεν αὐτὸν εἰς Ἀθήνας, ἵνα κομίσῃ τὴν πρώτην τῆς νίκης ἀγγελίαν.

Ἐν τούτοις ὁ Φίλιππος ἐξηκολούθει πολεμῶν τοὺς τε Ὀλυνθίους καὶ τοὺς Χαλκιδεῖς· τί δὲ ἔπραξαν οἱ Ἀθηναῖοι, ἵνα ἔλθωσιν εἰς βοήθειαν αὐτῶν; Ἡ συμβουλή τὴν ὁποίαν ὁ Δημοσθένης πολλάκις ἔδωκεν, ὅτι ὀφείλουσι τελευταῖον νὰ μεταχειρισθῶσιν εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ πολέμου τὰ θεωρικὰ χρήματα, ἐγένετο μὲν κατ' ἐπιφάνειαν δεκτὴ, διότι περὶ τοὺς χρόνους τούτους, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ βουλευτοῦ Ἀπολλοδώρου, ἐψηφίσθη τοιαύτη τις διάταξις, ἀληθῶς ὁμως ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἐξετελέσθη εἰμὴ πολὺ βραδύτερον, εἰς τὰς παραμονὰς τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ μάχης. Ἦδη δὲ ὄχι μόνον τοιοῦτό τι δὲν ἐγένετο, ἀλλὰ τὸ παραδοξότερον, ἐνῶ ἡ πρότασις τοῦ Ἀπολλοδώρου ἐψηφίσθη, συγχρόνως ὁ Ἀπολλοδώρος κατηγορήθη ἐπὶ παρανόμῳ προτάσει καὶ κατεδικάσθη εἰς χρηματικὴν ποινὴν ἐνὸς ταλάντου. Ἐκ τούτου πρόδηλον γίνεται ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ὄχι μόνον τὰ σώματα αὐτῶν νὰ ριποκινδυνεύσωσι καὶ τὰς περιουσίας νὰ θυσιάσωσιν εἰς τὸν προκείμενον ἀγῶνα οὐδεμίαν εἶχον ὄρεξιν, ἀλλὰ καὶ τὰς εὐλογωτάτας οἰκονομίας χάριν αὐτοῦ δὲν ἐπέθοντο νὰ ἐκτελέσωσιν. Ἐὰν δὲ εἰς ταῦτα προσθέσωμεν ὅτι εἶχον ἀνά

